

ΙΕΡΟΣ

ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

ΠΡΟΝΟΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΣΜΥΡΝΗΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ
ΔΑΠΑΝΗ ΔΕ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΟΦΕΛΟΣ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚ. ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ «ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ»

ΕΤΟΣ Α'. ΣΜΥΡΝΗ 19 Νοεμβρίου 1911 ΑΡΙΘ. 33

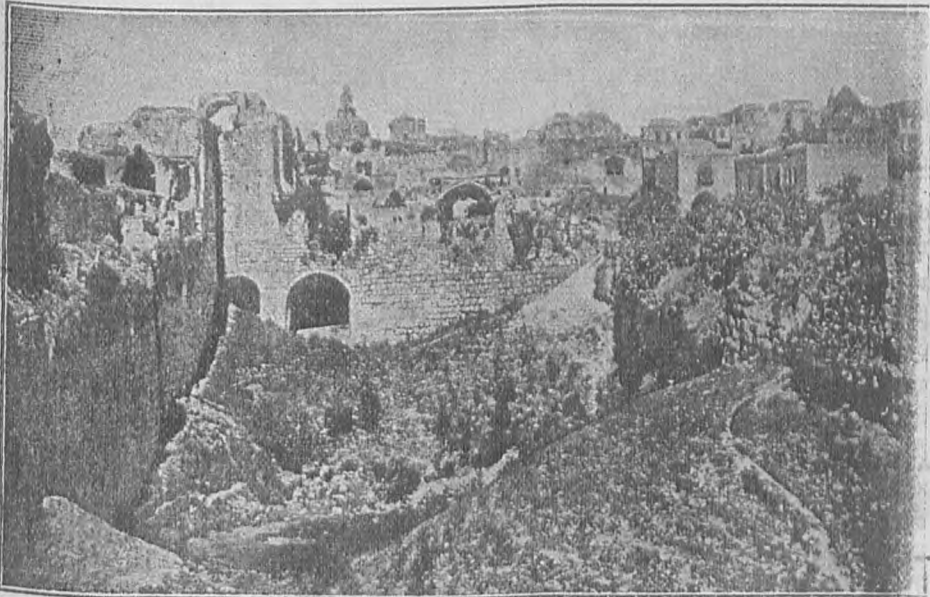
ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Σμύρνης Χρυσόστομος
† Ὁ Τράλλων Χρυσόστομος
Π. Παπαδήμου

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΤΟ Δ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΗΣ ΘΡ. ΑΔΕΛΦΟΤ. ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ

Περ. Δουκᾶς Π. Δουκέλλης
Γ. Ρουσσέν Στ. Κοκκαλᾶς
Π. Κασάπογλους Δημ. Τσακύρης
Α. Ἀθηνογένης Δ. Δουρουδόγλου
Μ. Νικολαΐδης Δ. Σεμιζόπουλος

Μετὰ ταῦτα ἦν ἡ εορτὴ τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη ὁ Ἰη οὗς ες Ἱεροσόλυμα. ἔσται ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις, ἐπὶ τῇ προβατικῇ κολυμβήθρᾳ, ἡ ἐπιλεγομένη Ἑβραϊστὶ Βηθε πέντε στοᾶς ἔχουσα. (Ἰωάνν. Ε', 2).

Ο ΕΚΑΤΟΝΤΑΡΧΟΣ ΤΗΣ ΚΑΠΕΡΝΑΟΥΜ ΚΑΙ Η ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΟΥ ΔΟΥΛΟΥ ΑΥΤΟΥ

ήτοι

Διασάφεις τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς τῆς ἀναγινωσκομένης ἐπ'
"Ἐκκλησίας (κατὰ Ματθαῖον η', 5-13 καὶ κατὰ Λουκᾶν ζ', 1-10).

Ἡ δεξιὸν τοῦ Ἰεροῦ Πολυκάρπου μετ' εὐλόγου χιρᾶς καὶ ὑπερηφανίας ἀρχομένη τῆς δημοσιεύσεως τοῦ πρᾶ πόδας περισπουδάζου ἀρθροῦ τοῦ σοφοῦ ἱεράρχου καὶ γεραροῦ Μητροπολίτου πρ. Νικομηθείας κ. Φιλοθέου, ἐκφράζει αὐτῷ ἀπαξ ἔτι τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς καὶ συνιστᾷ τοῖς φίλοις ἀναγνώστεις ὅπως μετὰ τῆς προσοχῆς, ἧς εἶνε ἄξιον, μελετήσωσιν αὐτό, βέβαιον ὄντες, ὅτι πολλὰ ἔχουσι νὰ καρπωθῶσιν ἐξ αὐτοῦ πνευματικὰ διδάγματα καὶ ὠφελήματα.

ΤΟ ΕΓΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΚΕΙΜΕΝΟΝ

Ματθαίου

Λουκᾶ

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐλθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς Καπερναοῦμ προσήλθεν αὐτῷ Ἐκατόνταρχος παρακαλῶν αὐτὸν καὶ λέγων· Κύριε, ὁ παῖς μου βιβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικός, διηκῶς βυσιανίζόμενος. Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἐγὼ ἐλθὼν θεραπεύσω αὐτόν. Καὶ ὁ Ἐκατόνταρχος ἀποκριθεὶς ἔφη· Κύριε, οὐκ εἰμὶ ἱκανός, ἵνα μου ὑπὸ τὴν σιέγην εἰσέλθῃς· ὅλλὰ μόνον εἰπέ λόγῳ, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου. Καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπος εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν, ἔχων ὑπ' ἑμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ, πορεύθητι, καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλῳ ἔρχου, καὶ ἔρχεται· καὶ τῷ δούλῳ μου, ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναοῦμ. Ἐκατόνταρχου δέ τις οὗτος κακῶς ἔχων ἡμελε τελευτᾶν, ὃς ἦν αὐτῷ ἐνιμνος. Ἀκούσας δὲ περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων, ἐρωτῶν αὐτόν, ὅπως ἐλθὼν διασώσῃ τὸν δούλον αὐτοῦ. Οἱ δὲ παραγενόμενοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν παρεκάλουν αὐτὸν σπουδαίως, λέγοντες ὅτι ἄξιός ἐστιν, ᾧ πράξει τοῦτο· ἀγαθῶ γὰρ τὸ ἔθνος ἡμῶν καὶ τὴν Συναγωγὴν αὐτὸς ᾠροδόμησεν ἡμῖν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπορεύετο σὺν αὐτοῖς. Ἦδη δὲ αὐτοῦ αὐμακρὸν ἀλέχοντος ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἐκατόνταρχος.

Ματθαίου

Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς, ἐθαύμασε καὶ εἶπε τοῖς ἀκολουθοῦσιν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὔρον. Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ ἀπὸ Ἀνατολῶν καὶ Δυσμῶν ἤξουσιν καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν, οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας ἐκβληθήσονται εἰς τὸ σκότος τὸ ἔξωτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τῷ Ἐκατοντάρχῳ· ὕπαγε καὶ ὡς ἐπίστρεψας, γεννηθήτω σοι. Καὶ ἰάθη ὁ παῖς αὐτοῦ ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ.

Λουκᾶ

χος φίλους, λέγων αὐτῷ· Κύριε, μὴ σκύλλου· οὐ γὰρ εἰμι ἱκανὸς ἵνα ὑπὸ τὴν στέγην μου εἰσέλθῃς· διὸ οὐδὲ ἔμαυτὸν ἠΐωσα πρὸς σὲ ἐλθεῖν· ἀλλ' εἰπέ λόγῳ, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου. Καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἔξουσίαν τασσόμενος, ἔχων ὑπ' ἐμυτιὸν στρατιώτης· καὶ λέγω τούτῳ, πορεύθητι, καὶ πορεύεται· καὶ ἄλλῳ, ἔρχου καὶ ἔρχεται· καὶ τῷ δούλῳ μου, ποιήσον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασεν αὐτόν, καὶ στραφείς τῷ ἀκολουθεῖντι αὐτῷ ὄχλῳ εἶπε· λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὔρον. Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ πεμφθέντες εἰς τὸν οἶκον εὔρον τὸν ἀσθενοῦντα δοῦλον ὑγιαίνοντα.

1. Περιεχόμενον τῆς εὐαγγελικῆς περικοπῆς ἐν γενικαῖς γραμμαῖς.

Ἀποιερωσάσας ὁ Ἰησοῦς τὴν ἐπὶ τοῦ ὄρους μεγάλην καὶ θυμασίαν αὐτοῦ διδαχὴν (βλ. Ματθ. ε', 1—ζ', 29. καὶ Λουκ. στ'. 22—49), κατέβη ἐκεῖθεν, καὶ θεράπευσας καθ' ὁδὸν ἓνα λεπρὸν (Ματθ. η'. 1—4. Λουκ. ε', 12—14), εἰσῆλθεν ἔπειτα εἰς τὴν πόλιν Καπερναοῦμ. Ἐνταῦθα δὲ στρατιωτικὸς τις, ἐκιτόνταρχος τὸ ἀξίωμα, μαθὼν ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἰσῆλθεν ἐν τῇ πόλει, ἐδεήθη αὐτοῦ ὅπως θεράπευσῃ τὸν ἑαυτοῦ δούλον, ἐπιθαναιῶς ἀσθενοῦντα· ὁ δὲ ἐθεράπευσε καὶ τοῦτον ἀποβλέψας εἰς τὴν μεγάλην τοῦ Κυρίου του πίστιν.

Τοῦτο τὸ γεγονός διηγεῖται, ἢ ἐπ' ἐκκλησίας ἀναγινωσκόμενη εὐαγγελικὴ περικοπῇ, καὶ καθ' ἑαυτὸ δεξιωζόμενον τὸ γεγονός καὶ ὡς ἱστορεῖται ὑπὸ τῶν ἱερῶν εὐαγγελιστῶν Ματθαίου καὶ Λουκᾶ θεωρούμενον, συνοδεύεται ὑπὸ στοιχιῶν καὶ περιστατικῶν ἰαγῶν, ἐχόντων ἀνάγκην διωσαφήσεως, εἰς τὴν καὶ προβίνομεν ἐνταῦθα χάριν τῶν πολλῶν.

2. Ἡ πόλις Καπερναοῦμ, καὶ ἡ θρησκευτικὴ καὶ ἠθικὴ κατάστασις τῶν ἐν αὐτῇ οἰκούντων Ἰουδαίων.

Περὶ τῆς πόλεως Καπερναοῦμ οὐδὲν εὐρίσκομεν ἱστορούμενον ἐν τῇ Παλαιᾷ Διαθήκῃ, ἀλλ' οὐδὲ καντὸ ὄνομα αὐτῆς μνημονεύεται. Καὶ

φαίνεται λοιπὸν ὅτι αὕτη ἐκτίσθη κατὰ τοὺς μετέπειτα χρόνους, τουτέστι μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν Ἰουδαίων ἀπὸ τῆς ἐν Βαβυλῶνι αἰχμαλωσίας.

Ἡ Καπερναοὺμ ἢ Καφαρναοὺμ καὶ Καφαρνούμη κατὰ Ἰώσηπον τὸν Ἰουδαῖον 1) ἔκειτο ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ἐπὶ τῆς λίμνης Γεννησαρέτ, ἥτις καὶ θάλασσα τῆς Τιβεριάδος διὰ τὸ μέγεθος αὐτῆς ἔκαλεῖτο (Λουκ. ε', 1. Ἰωανν. κα', 1), ὅθεν καὶ «παρθαλασσίαν» ὀνομάζει τὴν Καπερναοὺμ ἀλλαχοῦ ὁ εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος (κεφ. δ', 13). Ἡ αὐτὴ δὲ καλεῖται καὶ «ἰδία πόλις» τοῦ Κυρίου (Ματθ. θ'. 1. Μαρκ. β. 1), ἐπειδὴ συνεχῶς ἤρχετο εἰς αὐτὴν ὁ Σωτὴρ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς ἐπιγείου ζωῆς αὐτοῦ, ὡπερ καὶ ὁ Ἱερός Χρυσόστομος ἐσημείωσεν εἰπὼν: «Ἡ μὲν γὰρ ἤνεγκεν αὐτὸν, ἢ Βηθλέεμ, ἢ δὲ ἔθρεψεν αὐτὸν, ἢ Ναζαρέτ, ἢ δὲ εἶχεν οἰκοῦντα διηνεκῶς, ἢ Καπερναοὺμ. 2)»

Ὅσον δὲ ὑπὸ ὕλικὴν ἔποψιν ἦν-θει καὶ ἐμεγαλύνετο ἡ Καπερναοὺμ, τοσοῦτον ἠθικῶς κατέλιπτε καὶ ἠλαττοῦτο, ὅσον ἤκιμαζεν εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τὸν πλοῦτον, τοσοῦτον ἐπερίσσευεν ἐν αὐτῇ ἡ τῶν ἠθῶν ἔκλυσις καὶ διαφθορὰ, διότι ἡ καλλιέργεια τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθηματός, τῆς ζωογόνου καὶ συνεκτικῆς

ταύτης δυνάμεως, τῶν ἀνθρωπίνων ἠθῶν εἶχε πρὸ πολλοῦ παραμεληθῆ, ἢ δὲ θρησκεία εἶχεν ἀποβῆ θρησκεία τῶν χειλέων καὶ τῶν ἐξωτερικῶν τύπων.

Τὰ θαύματα ὅσα ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς ἐν αὐτῇ ἦσαν τοσαῦτα, ὥστε ἂν ἐγίνοντο ἐν Σοδόμοις, οἱ κάτοικοι τούτων θὰ μετενόουν καὶ ἡ πόλις αὐτῶν δὲν θὰ ἐξηφανίζετο ὡς αὐτὸς ὁ Κύριος εἶπεν:

«Εἰ ἐν Σοδόμοις ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γινόμεναι ἐν σοὶ ἔμειναν ἂν μέχρι τῆς σήμερον» (Ματθ. ια'. 23). Διὰ τοῦτο καὶ πικρῶς ἤλεγχε τοὺς κατοικοῦντας τὴν πόλιν ταύτην καὶ τὴν καταστροφὴν καὶ ἐρήμωσιν αὐτῆς προφητεύων ἔλεγε: «Καὶ σὺ Καπερναοὺμ, ἢ ἕως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθείσα, ἕως ἄδου καταβιβασθείσῃ» (αὐτόθι).

Πόση δὲ ἦν ἡ περὶ τὴν πατρίαν εὐσέβειαν καὶ τὰ ἱερὰ ἀμέλεια καὶ ἀδιαφορία τῶν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ οἰκούντων Ἰουδαίων μαρτυρεῖ πάντως καὶ τοῦτο, ὅτι ἡ συναγωγὴ αὐτῶν ὠφείλετο εἰς ἓνα ἐθνικὸν ἑκατοντάρχην, περὶ οὗ λόγον ποιεῖται ἡ ὑπὸ μελέτην εὐαγγελικὴ διήγησις. Οἱ γέροντες Ἰουδαῖοι τῆς πόλεως ταύτης, οἱ κατὰ παράκλησιν τοῦ ἑκατοντάρχου τούτου ἐνώπιον τοῦ Κυρίου ἐμφανισθέντες ἵνα μεσιτεύσωσιν ὑπὲρ τῆς διασώσεως τοῦ βα-

1) Ἐν τῷ ἐκτυπῶ ἔτιφ 72, καὶ ἐν τῷ περὶ ἀλώσεως τῆς Ἱερουσαλήμ. [(Β:βλ. γ'. 10. 8).

2) Ὅμιλ. εἰς τὸν Ματθ. κθ'. § α σελ. 346. Ἐκδ. Ἀθην. 1872.

ρέως ἀσθενοῦντος δούλου του, ἀπροκαλύπτως ὁμολογοῦσι τοῦτο· διότι, καθὰ ἱστορεῖ ὁ Ἱερὸς Λουκᾶς, ἐλθόντες πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Ἄξιός ἐστιν, ἔλεγον, ἵνα ὁ ἑκατόνταρχος οὗτος εὐεργετηθῆ παρὰ σοῦ, ἐπειδὴ καὶ τὸ ἔθνος ἡμῶν ἀγαπᾷ καὶ τὴν

συναγωγὴν ἰδίῳι ἀναλώμασιν ἠκόμοησε χάριν ἡμῶν. Ἐν μέσῳ ταύτης κοινωνίας ἔζη ὁ ἑκατόνταρχος τῆς εὐαγγελικῆς ταύτης διηγήσεως. (Ἀκολουθεῖ).

† Ὁ Πρ. Νικομηδείας ΦΙΛΟΘΕΟΣ

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΘΛΙΨΕΩΣ ΚΑΙ Η ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΑΠΙΣΤΙΑ

(I. BREITENSTEIN)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ ὑπ' ἀρ. 31 φυλλαδίου).

«Ἡ θλίψις εἶνε δραστικωτάτη προληπτικὴ ὑπεράσπισις. Ἡ φύσις δὲν τὴν ἐδημιούργητεν ἀσκόπως.

Ἐναντίον τῶν τραυματισμῶν, τῶν δηλητηριῶν, τῶν φαρμάκων, τῶν ἐγκαυμάτων, τῶν δηγμάτων προφυλασσόμεθα ὑπὸ τοῦ φόβου τῆς θλίψεως. Ἐν τῷ ἐνοργάνῳ ὄντι, πᾶσα λειτουργία ἔχει τὸν λόγον τῆς ὑπάρξεώς της καὶ τὸ πᾶν προσαρμόζεται πρὸς ἓνα σκοπὸν. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἡ φύσις διευθύνει τὰς εὐφυσστάτας καὶ ποικιλώτας διαθέσεις. Διὰ τὰ ἀνώτερα ὄντα ἡ φύσις εἶρε τὸ θαυμάσιον τοῦτο μέσον τῆς ἐνεργείας εἰς τρόπον ὥστε πᾶς ἐκινδυνος καὶ ἰσχυρὸς ἐρεθισμὸς τοῦ ὀργανισμοῦ προκαλεῖ συναίσθημα θλιβερόν καὶ ἀνυπόφορον

καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἡ προσοχὴ τοῦ ζῶντος ὀργανισμοῦ εἶνε ἐστραμμένη εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τοῦ ὀργανισμοῦ ἀπὸ τῆς θλίψεως.

Ἡ φύσις μᾶς ἐνέβαλε τὸ ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἰδίαν ἡμῶν ὑπαρξιν καὶ μᾶς ἀναγκάζει νὰ εἴμεθα φρόνιμοι, νὰ φοβώμεθα τὸν σίδηρον, τὸ πῦρ, τὸ δηλητήριον κλπ. Συνελόντι εἰπεῖν, ἡ θλίψις εἶνε ὁ φρουρὸς τῆς ζωῆς· αὐτὴ μᾶς προφυλάττει ἀπὸ τῶν σφαλμάτων, ἅτινα θὰ διεπράττομεν ἀκαταπαύστως ἂν δὲν εἴχομεν νὰ προφυλαχθῶμεν ἀπὸ τῆς θλίψεως. Ἄν δὲν ὑπῆρχεν ἡ θλίψις θὰ ἔξετιθέμεθα εἰς τὰ ἐγκαυματα, τὰς πληγὰς καὶ τὰς σοβρωτάτας βλάβας· δὲν θὰ εἴμεθα καλοὶ οἰκονόμοι καὶ διαχειρισταὶ τῶν δυ-

νάμεών μας· εἶνε δὲ πολὺ πιθανὸν ὅτι δὲν θὰ ὑπῆρχε δευτέρα γενεὰ ἀνθρώπων. Ἠρώτησαν πολλάκις ποῖος εἶνε ὁ λόγος τῆς ὑπάρξεως τῆς φυσικῆς θλίψεως· διατὶ ὑπάρχουσιν ἐν τῇ φύσει, τόσαι θλίψεις τῶν ὁμοίων δὲν εἶνε ἄξιοι οἱ ἀνθρώποι, τόσα δάκρυα ἄινα φαίνονται ἀνωφελῆ. Αἶ κιά! ἂν ἐσκέπτοντο, θὰ κατενόουν ὅτι ὅλον αὐτὸ τὸ ἀλέραντον ποσὸν τῶν θλίψεων εἶνε ἀπολύτως ἀναγκαῖον. Ἡ ζωὴ τότε μόνον εἶνε δυνατὴ, ὅταν εἷς τραυματισμὸς μᾶς ἐπιβάλλει ἀκατανίκητον φρικίαν» (1)

Ὅ,τι δογματίζει ὁ διάσημος καθηγητὴς ὑπὸ ἔλοπιν φυσιολογικὴν, εἶτεροι τὸ ἀπαιτοῦσιν ὑπὸ ἔλοπιν ἠθικὴν. Οὐδὲν ἀνυψοῖ καὶ ἐξαίρει καὶ ἐξαγνίζει τὴν ἀνθρωπότητα ὅσον μία μεγάλη καταστροφή. Ἐνώπιον μᾶς μεγάλης καὶ εὐρειῶν διαστάσεων καταστροφῆς, ἡ ἀνθρωπότης περισυλλέγεται καὶ συνεπεία μᾶς μεγάλης θεομηνίας, κατὰ θαυμάσιον τρόπον ἡ ἀνθρωπότης ἐν μᾶ στιγμῇ προκαταβολικῶς φθάνει εἰς τὸ ἠθικὸν ἐπίπεδον, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ φθάσῃ ὅταν πραγματοποιήσῃ τὸ τελευταῖον καὶ ἀπώτερον στάδιον τῆς ἠθικῆς αὐτῆς ἐξελίξεως, ἂν περιμένωμεν καὶ εἰς τὴν ἠθικὴν τὴν βαθμιαίαν πρόοδον τῆς ἀνθρωπότητος ἐν γένει τε καὶ κατ' ἄτομα. Μία τοιαύτη ψυχολογικὴ

στιγμὴ ἠθικῆς ἐξάρσεως τῆς ἀνθρωπότητος παροινσιάσθη κατὰ τὰς φρικώδεις στιγμὰς τῆς καταστροφῆς τῆς Ἰταλίας ὑπὸ σεισμῶν, καταστροφῆς ἣτις δὲν ἔχει προηγούμενον ἐν τῇ ἱστορίᾳ.

Ἡ Εὐρώπη τότε διήρχετο νορισίμους στιγμὰς, ὁ ἀρχαῖος πολιτικὸς κόσμος ἐφαίνετο ὅτι πανταχόθεν διέρρεε· πανταχόθεν ἐξερορήγγυντο ἀπειλαί, προκλήσεις, θούριοι πολεμικοί, ἐξοπλισμοὶ καὶ ὁ ἀνθρώπος καθίστατο λύκος διὰ τὸν ἀνθρώπον. Ἄλλ' ἰδοὺ ἐπεφάνη ὁ τρομερὸς κατακλυσμὸς, κατὰ τὴν πένθιμον ἐκείνην νύκτα. Ὅλα τὰ μίσση ἐσίγησαν, οἱ ἀντίπαλοι στόλοι προσωρμίσθησαν ἐκ συμφώνου εἰς τὴν τραγικὴν παραλίαν, καὶ ὅλοι οἱ ναυτικοὶ εἰργάζοντο μὲ μίαν σκέψιν· νὰ ἐξασκήσωσι τὴν φιλανθρωπίαν των. Ἐν Ἰταλίᾳ ἐξηλείφθησαν ὡς διὰ μαγικῆς ῥάβδου τὰ κόμματα· ὁ δήμαρχος τῆς Ῥώμης, Ἰουδαῖος καὶ ἀρειμάνιος ἀντικληρικὸς, συναδελφοῦται μὲ ἓνα καρδιανάλιον παρὰ τὸ προσκεφάλαιον ἰῶν ἀσθενῶν. Καὶ αὐτὸς ὁ Πάπας ὀλίγον ἔλειψε νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ Βατικανοῦ. Ἐξ ὅλων τῶν ἐθνῶν ὑψώθη ἡ αὐτὴ φωνὴ συμπαθείας· δὲν ὑφίστανται πρὸς στιγμὴν ἔριδες πολιτικαὶ, τριπλῆ συμμαχία, ἐγκάρδιος συνεννόησις τὰ πάντα ματαιότης ματαιότητων! τὰ πάντα ἐξηλείφθησαν. Ἡ πολιτικὴ

(1) Revue rose, 1894.

ὑποχωρεῖ καὶ ἀφήνει τὸν τόπον εἰς τοὺς ἀνθρώπους, οἵτινες φρικιώσιν ἐπὶ τῇ δυστυχίᾳ ἄλλων ἀνθρώπων. Διὰ μίαν στιγμὴν ἡ θλίψις διδάσκει τοὺς ἀνθρώπους ὅτι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον τοὺς ἐνώκει εἶνε πολὺ μεγαλύτερον ἀπὸ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον τοὺς διαιρεῖ. Ἡ θλίψις ἐπιτελεῖ πολλῶν πλείονα ἢ ὅσα ἐπιτελοῦσιν ἐπὶ αἰώνας τὰ βιβλία, οἱ λόγοι, ἡ δημοσιογραφία καὶ ἡ θεωρητικὴ προόδος.

Ἄν λοιπὸν ἐκ μιᾶς θλίψεως εἶνε δυνατόν νὰ προκύψῃ τόσον μέγα καλὸν, ἔστω καὶ ἂν ἡ αὐτὴ ὑπέροτρος ὡς ἡ ἐκ τῶν ἰταλικῶν σεισμῶν, δύναται τις νὰ διῦσχυρισθῇ ὅτι αὐτὴ ἀληθῶς εἶνε ἀσυμβίβαστος πρὸς τὴν ὑπαρξίν Θεοῦ ἀγαθοῦ καὶ παντοδυναμίου;

Τοιοῦτοι εἶνε οἱ διάφοροι συλλογισμοὶ, εἰς τοὺς ὁποίους προστρέχουσι διὰ νὰ συμβιβάσωσι τὸ γεγονός τῆς ὑπάρξεως τῶν θλίψεων ἐδῶ κάτω μὲ τὴν ἀγαθότητα τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ δικαιολογήσωσι τρόπον τινὰ τὸν Θεόν.

Καὶ ἔχουσι μὲν ἀξίαν τινὰ οἱ συλλογισμοὶ οὗτοι, ἀντιπαροηροῦμεν ὅμως ὅτι ἂν φαίνονται κάπως στερεοὶ ὅταν ἔχη τις ὑπ' ὄψιν τὰς γενικότητας, χάνουσι ὅμως ποῦν τῆς δυνάμεως καὶ ἀξίας των ὅταν κατέρχῃται τις εἰς τὴν συγκεκριμένην ζωὴν. Ὑπάρχουσι πολλαὶ περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας μᾶς φαίνεται ὅτι βλέπομεν ἐν ταύτῃ ἢ ἐκείνῃ τῇ θλίψει, τὴν ἄμεσον ἢ ἀπομεμακρυσμένην συνέπειαν τοιοῦτου ἢ τοιούτου

σφάλματος. Ἄλλ' εἴμεθο πολὺ βέβαιοι περὶ τούτου;

Γνωρίζομεν ἀρκούντως καλῶς τὴν μυστικὴν ἱστορίαν τῶν ὁμοίων μας ὥστε νὰ δυνάμεθα νὰ ἐκτιμήσωμεν παρ' αὐτοῖς τὰς αἰτίας τῶν θλίψεων τῶν; Ἐπειτα δὲ, πῶς θὰ ἐξηγήσωμεν τότε τὸ γεγονός ὅτι τὰ ἴδια σφάλματα δὲν ἐπιφέρουσι πάντοτε τὰς ἰδίας συνεπείας; Ὅλοι οἱ ἀθάδεις καὶ ῥιψοκίνδυνοι δὲν τιμωροῦνται· οἱ μᾶλλον ἐκπιθέμενοι δὲν περιπίπτουσι πάντοτε εἰς δυστυχήματα· ὅλα ἐπίσης τὰ ἐγκλήματα δὲν τιμωροῦνται οὔτε ὅλοι αἱ ἀγαθαὶ πράξεις ἀνεταμείβονται· ὅλοι οἱ διὰ τοῦ χρήματος συναπτόμενοι γάμοι δὲν καταλήγουσι πάντοτε εἰς κακὴν οἰκογενειακὴν συμβίωσιν· ὑπάρχουσι γάμοι συναπτόμενοι ἐλαφρῶς, αἵτινες ὅμως εἶνε τελείως εὐτυχεῖς, ἄλλοι δὲ πάλιν τοὺς ὁποίους ἀποφασίζουσι μετὰ πάσης τῆς δυνατῆς περισκέψεως καὶ ἐπιφυλάξεως καὶ σοβαρότητος ἀποβαίνουσιν οἱ μᾶλλον δυστυχεῖς. Ὅλων τῶν ἀλκοολικῶν τὰ τέκνα δὲν εἶνε κατ' ἀνάγκην καχεκτικά.

Ὑπάρχουσι τέκνα κακῶς ἀνατετραμμένα καὶ παρὰ ταῦτα εἶνε φύσεις εὐγενεῖς, ἄλλα πάλιν χάριν τῆς ἀνατροφῆς τῶν ὁποίων οὐδεμιᾶς ἐφείσθησαν φροντίδος καὶ μερίμνης, καὶ τὰ ὁποῖα ὅμως εἶνε πολὺ ἄθλια ὑποκείμενα. Διὰ τὸ μὲν λαμβάνονται κατὰ τὸ εὐαγγελικὸν λόγιον, τὰ δὲ ἐγκαταλιμπάνονται; Διὰ τὴν φαίνεται ὅτι ὁ Θεὸς παρεμβαίνει μὲν εἰς τινὰς περιστάσεις καὶ δὲν παρεμ-

βαίνει εἰς ἄλλας; Ἰπάρχουσι θλίψεις, αἵτινες μᾶς εἶνε ἀπολύτως ἀνεξήγητοι, θύματα, αἵτινα ἀληθῶς φοίρονται ἀθῶα, σφάλματα, τῶν ὀποίων τὰ ἀποτελέσματα φαίνονται ὅλως δυσανάλογα πρὸς τὸ μέγεθός των.

Τέλος, ὅλαι αἱ θλίψεις δὲν παράγουσιν ἀναποφεύκτως σωτήρια ἀποτέλεσματα μηδὲ φέρουσιν εἰς συνείδησιν τοὺς περιπίπτοντας εἰς αὐτάς, ἀλλὰ τοῦναντίον, διεγείρουσι τὴν ἐπανάστασιν, τὴν πικρίαν, τὴν ἀσέβειαν καὶ τὴν ἀπελπισίαν. Συγκρίνατε τὴν μετάνοιαν τοῦ Ἰούδα καὶ τοῦ Πέτρου. Ἰπάρχουσιν ἄνθρωποι, δι' οὓς ἡ θλίψις ὑπῆρξε πραγματικὴ κατὰρα. Ἡ ἀπλή παρατήρησις τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες μᾶς περιτοιχίζουσι καὶ τῶν δραμάτων, ὧν παριστάμεθα θεαταὶ, ἀφυπνίζει καὶ προκαλεῖ ἐν ἡμῖν ἀντιρρήσεις, τὰς ὁποίας δὲν δύνανται νὰ ἀναιρέσωσι καθ' ὀλοκληρίαν οἱ ἀνωτέρω ἐκτεθέντες συλλογισμοὶ καὶ τὰ ἐπιχειρήματα.

Ἄλλοι προσεπάθησαν νὰ εὗρωσι τὴν λύσιν τοῦ τρομακτικοῦ προβλήματος τῆς θλίψεως ἐπὶ ἄλλης ὁδοῦ. Θέλουσι νὰ συμβιβάσωσι τὸ γεγονός τῆς θλίψεως μετὰ τὴν πατρικὴν πρόνοιαν τοῦ Θεοῦ λέγοντες δι' ὃ Θεὸς θέλει νὰ ἐξαλείψῃ τὴν θλίψιν, ἀλλ' ἐν τῇ παρουσίᾳ καταστάσει τοῦ κόσμου, δὲν δύναται. Τὴν θεωρίαν ταύτην τῆς ἀδυναμίας τοῦ Θεοῦ τὴν ὑπεστήριξαν μετὰ σθένους πολλοὶ κορυφαῖοι τῶν θεολόγων.

Δὲν ἔτυχεν ὅμως μέχρι τοῦδε μεγάλῃς ἐπιδοκιμασίας καὶ τοῦτο δὲν μᾶς ἐκπλήσσει καθόσον ἡ χριστιανικὴ εὐσέβεια δυσκόλως θὰ στέρξῃ νὰ ἀναδέσῃ τὴν πᾶσαν ἐμπιστοσύνην τῆς, τὴν πᾶσαν εἰρήνην τῆς, τὴν πᾶσαν ἐλπίδα τῆς εἰς Θεὸν δεσμεύοντα ἑαυτόν. Εὐκολώτερον θὰ παραδεχθῆ ἡ χριστιανικὴ εὐσέβεια Θεὸν, ἐπιδιώκοντα διὰ τοῦ μέσου τῆς θλίψεως μυστηριώδη μὲν τινα ἀλλ' ὑψηλὸν σκοπὸν, παρὰ Θεὸν βοηθὸν καὶ ἀδύνατον ἀπέαντι τῆς ἀγωνίας τῶν πλασμάτων του.

Ἡ λύσις τοῦ προβλήματος τῆς θλίψεως δὲν εὐρίσκειται ἐν τῇ ἀδυναμίᾳ τοῦ Θεοῦ. Ἐγκεῖται μᾶλλον, μοὶ φαίνεται, ἐν τῇ ὁμολογίᾳ τῆς ἰδίας ἡμῶν ἀδυναμίας.

Πιστεύω ὅτι ἡ καλλιτέρα ἀπάντησις εἰς τὴν πρώτην ταύτην κατὰ τοῦ Θεοῦ προσβολὴν τῆς ἀπιστίας :

«Πῶς δυνάμεθα νὰ ὀμιλήσωμεν περὶ Θεοῦ Πατρός, ὅταν βλέπωμεν πάσας τὰς μαστιζούσας τὸν κόσμον θλίψεις», εἶνε νὰ ἀρνηθῶμεν ἀπλῶς νὰ ἀκολουθήσωμεν τὴν ἀπιστίαν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους εἰς τὸ ὁποῖον θέλει νὰ μᾶς ὀδηγήσῃ καὶ νὰ εἴπωμεν :

1ον. Ὅτι τὸ πρόβλημα τίθεται κακῶς.

2ον. Δὲν γνωρίζομεν τὸ διατί, ἤτοι τὴν αἰτίαν τῆς θλίψεως τῶν ἄλλων.

Καὶ ἰδοὺ ἐπιλαμβανόμεθα τῶν δύο τούτων σημείων.

Συμβαίνει συνήθως οὐ ἀντίπαλον

μιᾶς οἰασδήπο-
τε λύσεως νὰ
θέτωσι τὸ ζή-
τημα, ὅπερ αὐ-
τῇ ἐπιχειρεῖ νὰ
λύσῃ, κατὰ τοι-
οῦτον τρόπον
ὥστε νὰ καθί-
σταται ἄλυτον.

Ἐν τῇ περι-
πτώσει ταύτῃ οἱ
ὄπαδοι τῆς λε-
γομένης λύσεως
ταύτης ἔχουσι
τὸ δικαίωμα καὶ
τὸ καθήκον νὰ
ἀνακηρύξωσιν
ὅτι τὸ πρόβλη-
μα οὕτω τιθέ-
μενον δὲν δύ-
ναι νὰ δώσῃ
τὸ ποθοῦμενον
ἀποτέλεσμα.

Ἄν, ἐπὶ πρα-
δείγματι, θέλων
νὰ διαμαρτυ-
ρηθῶ κατὰ τῆς
μεγάλης βιομη-
χανίας, βισίζω
τὸν συλλογι-

σμόν μου ἐπὶ τῆς καταστροφῆς χειρο-
τεχῶν τινῶν τῶν χωρίων· ἂν θέλων
νὰ ἀποδείξω τὸ μάταιον τῆς παιδεύ-
σεως, ἀναχωρῶ ἐκ τῆς περιπτώσεως
χρονογράφου τινὸς ἀσυνειδήτου ἢ
ἔυπαρογράφου τινὸς πωλοῦντος τὸ
πνεῦμά του καὶ τὰς γνώσεις του εἰς
τὸν ἀγορᾶζοντα· ἂν διὰ νὰ ὑποστη-

*Τέκνον, τί ἐποίησος ἡμῖν οὕτως ; ἰδοὺ ὁ πατήρ σου κά-
γῳ δδυνάμενοι ἐζητοῦμέν σε. καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· τί δεῖ ἐ-
ζητεῖτέ με ; οὐκ ἤδευτε δεῖ ἐν τοῖς τοῦ πατρός μου δεῖ εἶναί
με ; (Λουκ. 6', 49).*

ρίξω ὅτι πᾶσα ἐπιστήμη εἶνε χίμαι-
ρα βασίζωμαι ἐπὶ πλάνης τινὸς δια-
πραχθείσης ὑπὸ τινος σοφοῦ, οἱ
θεωροῦντες τὰς ἰδέας μου ἀνοήτους
ὀφείλουσι καὶ δύνανται νὰ μοι εἴ-
πωσιν ὅτι βυδίζω πεπλανημένην δ-
δόν, ὅτι πρέπει νὰ ἔχω ἄλλο σημεῖον
ἀφετηρίας, ἵνα κρίνω ὑγιᾶς τὰ πράγ-
ματα ταῦτα.

Εἶδομεν ὅτι ὑπάρχει σιγμῆ, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ πίστις εἰς τὴν πατρικὴν Πρόνοιαν τοῦ Θεοῦ ἔρχεται ἐκ τῶν ἔσω, ἐκ τῆς σχέσεως καὶ ἐπαφῆς, εἰς τὴν ὁποίαν ἔρχεται ἡ συνείδησις μετὰ τοῦ Χριστοῦ, καὶ οὐχὶ ἐκ τῶν ἔξω ἐκ τῆς θεωρίας δηλονότι καὶ παρατηρήσεως τοῦ κόσμου. Δὲν θὰ ἀναχωρήσωμεν λοιπὸν διὰ νὰ λύσωμεν τὸ ζήτημα τοῦτο, ἀπὸ σημείου ὅθεν τοῦτο εἶνε ἀδύνατον νὰ λυθῇ.

Καὶ ἂν θελήσωσι μὲ πᾶσαν θυσίαν νὰ μᾶς προκαλέσωσι νὰ ἐξηγήσωμεν τὴν θλίψιν τῶν ἄλλων, θὰ ἀπατήσωμεν εἰς τοὺς ἐλευθερόφρονας ὅτι δὲν γνωρίζομεν τὸ αἷτιον τῆς θλίψεως τῶν ἄλλων καλλίτερον (ὅ)τι, αὐτῶν, καὶ δι' ἡμᾶς τοῦτο εἶνε μυστήριον.

Πιστεύω, πράγματι, ὅτι ἡ ἀληθὴς ζωὴ, ἡ ἀληθὴς ἱστορία ψυχῆς τινος εἶνε κόσμος κεκλεισμένος, ὅτι οὐδὲν βέβηλον βλέμμα δύναται νὰ διεισδύσῃ εἰς αὐτὴν καθ' ὀλοκληρίαν. Ἐκαστος ἐξ ἡμῶν εἶνε εἶδος μικροκόσμου, καὶ μοι φαίνεται ὅτι δύναται τις νὰ ἀντιστρέψῃ τὸ διάσημον γνωμικόν : «Γνωρίζω τὰ πάντα, ἐκτὸς ἑμαυτοῦ» καὶ νὰ εἴπῃ : «Οὐδὲν γνωρίζω ἐκτὸς ἑμαυτοῦ». Ὁ Κάντιος ἀπέδειξεν ἤδη ὅτι ὑπὸ ψυχολογικὴν ἔποψιν ἐπιτυγχάνομεν νὰ γνωρίσωμεν μόνον τὰ ἐν ἡμῖν συμβαίνοντα. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει, μοι φαίνεται, καὶ ὑπὸ θρησκευτικὴν ἔποψιν. Οὐδεὶς δύναται νὰ μὲ συμβουλευσῇ ἀκριβῶς, νὰ μὲ κρίνῃ ἀμε-

ρολήτως, καὶ μήπως δι' αὐτὸν τὸν λόγον δὲν εἶπεν ὁ Χριστὸς «*μὴ κρίνετε ἵνα μὴ κριθῆτε* ;» — οὐδεὶς δύναται νὰ μὲ ἐπαιέσῃ ἢ νὰ μὲ ψέξῃ ἐν ἐπιγνώσει τῶν αἰτιῶν· διότι οὐδεὶς δύναται νὰ εἰσέλθῃ ἐνιός μου καὶ νὰ μὲ ἴδῃ ὅπως ἐγὼ βλέπω ἑμαυτόν. Καὶ ἡ ἀποκάλυψις τοῦ Χριστοῦ ἐν τινι μέτρῳ εἶνε ἀποκάλυψις ἀτομικῆ. Ὁ Ἰησοῦς ἀποκλύπτει εἰς ἐμὲ τὸν ἴδιον τὰ κρυπτά τῆς καρδίας μου. Μοι φανερῶνει τὸ ἀμάρτημά μου καὶ μοι φέρει τὴν σωτηρίαν· ἀλλὰ δὲν μοι ἐξηγᾷ, τοῦλάχιστον ὡς πρὸς τὰς συγκεκριμένας καὶ ἀτομικὰς λεπτομερείας προκειμένου περὶ τῶν ἄλλων, οὔτε τὴν ἀμαρτίαν οὔτε τὴν σωτηρίαν αὐτῶν.

Ἡ θλίψις, ἢ ἢ μὲ προσβάλλει ἀτομικῶς, εἶμαι πεπεισμένος, δὲν παρουσιάζει αἰνίγματα ἄλλα. Δύναμαι, ἂν εἶμαι εὐλικρινὴς καὶ εὐθύς καὶ καλῆς θελήσεως ἄνθρωπος, νὰ ἐννοήσω διατὶ ὑποφέρω. Θὰ δίδω ἐν τῇ θλίψει μου τιμωρίαν ἢ ἀφυπνιστήριον σάλπισμα ἵνα ἐγερθῶ ἐκ τοῦ ὕπνου τῆς ἀμαρτίας, ἴσως δοκιμασίαν ἢ μαρτυρίαν ἣτις ζητεῖται παρ' ἐμοῦ ἵνα φανερωθῇ ἡ πίστις μου.

Ὁ Χριστιανισμὸς μὲ διαφωτίζει ἀλλὰ δὲν ἐπιτρέπει νὰ δίδω πλήρως καὶ νὰ ἀναγνώσω εὐκρινῶς εἰς τὴν ψυχὴν τῶν ἄλλων. Διότι καθ' ὃν λόγον διὰ τὸν πλησίον μου ἐγὼ εἶμαι βιβλίον κεκλεισμένον, κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον ὁ πλησίον μου δι' ἐμὲ εἶνε βιβλίον ἐσφραγισμένον. Ἀγνοῶ

διατι ἀκριβῶς ὁ δεῖνα ὑποφέρει περισσότερον ἐνὸς ἄλλου. Ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον δύναμαι νὰ ἐξ-ιγάω καὶ νὰ συμπεράνω ἐκ τῆς θλίψεως του δὲν ἀφορᾷ εἰς αὐτὸν, ἀλλ' εἰς ἐμέ. Θὰ μὲ ὑποκινήσῃ ἴσως ἡ θλίψις τοῦ ἄλλου νὰ στραφῶ πρὸς ἑμαυτὸν, νὰ ταπεινωθῶ, νὰ ἀφοσιωθῶ, νὰ αἰσθιανθῶ βιαιότερον τὰ εὐεργετήματα καὶ τὴν ὑπομονὴν τοῦ Θεοῦ ὡς πρὸς ἐμέ, ἀλλ' ἡ θλίψις τοῦ ἄλλου δὲν θὰ μοι ἀποκαλύψῃ τὸ μυστικὸν τῆς τοιαύτης τύχης τοῦ ἀδελφοῦ μου. Ἐκ τῆς κακοτυχίας τοῦ ἀδελφοῦ μου θὰ γνωρίσω μόνον ὅτι αὐτὸς θελήσῃ νὰ ἀποκαλύψῃ εἰς ἐμὲ ἐκμυστηρευόμενος τὴν ἐσωτερικὴν του ζωὴν.

Τῆς ἀπόψεως ταύτης διαβεβαίωσιν μοὶ φαίνεται ὅτι εὐρίσκομεν, καίτοι πολὺ παραγνωρισμένην συνήθειαν, ἐν τῇ στάσει ἡν ὁποῖαν ὁ Κ. ἡμῶν Ἰ. Χριστὸς ἐτήρησε πραγματευόμενος τὸ πρόβλημα τῆς δυστυχίας τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, ἐνώπιον τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων. Προκειμένου περὶ τῶν ἐν αὐτῷ τῷ Ναῶ ὑπὸ τοῦ Πιλάτου σφαγέντων Γαλιλαίων καὶ τῶν καταπλακωθέντων ὑπὸ τοῦ καταπεσόντος πύργου τοῦ Σιλῶμ (Λουκ. ΙΓ', 1—5), ὁ Ἰησοῦς ἀρνεῖται νὰ ἀποκαλύψῃ διατι οἱ καταστραφέντες εὖρον τοιαύτην τύχην. Ἀρκεῖται μόνον νὰ εἴπῃ ὅτι οἱ δυστυχεῖς οὗτοι δὲν ἦσαν ἁμαρτωλότεροι τῶν συμπατριωτῶν των. Ἀναμφελές εἶνε νὰ ζητήσωμεν νὰ ἐμβαθύνωμεν εἰς τὸν λόγον τοῦ θανά-

του των. Ἡ τύχη των εἶνε βιβλίον ἐσφραγισμένον, τὸ ὁποῖον οὐδὲν ἀνθρώπινον βλέμμα δύσεται νὰ ἀναγνώσῃ. «Ἀλλὰ, προσθέτει ὁ Διδάσκαλος, ἂν μὴ μεταιοήσητε, πάντες ὁμοίως ἀπολειψθε» ἤτοι : ἔλθετε εἰς συναίσθησιν καὶ ἐπωφελήθητε ἐκ τῆς θλίψεως τοῦ ἄλλου. Ἀναγνώσατε τῆς ἰδικῆς σας ψυχῆς τὸ βιβλίον καὶ μόον διὰ λογαριασμόν σας ἡ θλίψις αὕτη, ἧς τὰ αἴτια ἀγνωστα ὑμῖν, καὶ ἐνεχάραξεν ἐπὶ τοῦ βιβλίου τῆς ψυχῆς σας.

Εὐθὺς ὡς ἀναγνωρίσωμεν καὶ ὁμολογήσωμεν εἰλικρινῶς καὶ ἐλευθέρως τὴν ἀδυναμίαν μας νὰ διακρίνωμεν τὰς ὁδοὺς τοῦ Θεοῦ ἐν ταῖς θλίψεσι τῶν ἄλλων ἀπαλλασσόμεθα πολλῶν ἀγόνων καὶ ἀκάρπων συζητήσεων ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν συμβαινόντων μεγάλων ἰδίᾳ δυστυχημάτων.

Ἐν συμπεράσματι, μοὶ φαίνεται ὅτι ἐπὶ τοῦ πρώτου τούτου σημείου, εἰς τὸ ὁποῖον οἱ ἄπιστοι εἶνε τόσον ἰσχυροί, ἢ φρονιμωτέρα στάσις καὶ ἡ ἀληθεσιτέρα εἶνε νὰ ἀρνώμεθα τὴν συζήτησιν.

Ἐκ τούναντιου, ἂς ἀναγνωρίσωμεν μετ' αὐτῶν, ὅτι εἰς πολλὰς περιπτώσεις, ἡ θλίψις εἶνε τι ἀνώμαλον, τὶ ὑπερ δὲν ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ· εἴπωμεν αὐτοῖς ὅτι ἐν τῷ κόσμῳ, ἐφ' οὗ θέλει βασιλεύσῃ ὁ Θεὸς, δὲν θὰ ὑπάρχωσι πλέον δάκρυα, ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν θὰ ὑπάρχωσι δάκρυα ἀπελπισίας καὶ ἀπογοητεύσεως καὶ ἀναμένοντες ἵνα συμφωνήσωμεν εἰς

τά θεωρητικά προβλήματα, ἄς ζητήσωμεν παρ' αὐτῶν νὰ μᾶς τείνωσι τὴν χεῖρα διὰ τὴν πρακτικὴν ἐνεργειαν. Εἴπωμεν εἰς τοὺς ἐλευθερόφρονας ὅτι ὑπάρχει τριπλοῦν πρόγραμμα, τὸ ὁποῖον ὀφείλομεν νὰ προσπαθήσωμεν νὰ πραγματοποιήσωμεν καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ, εἶνε δὲ τοῦτο τὸ ἕξῃς :

α'.) Νὰ μὴ αὐξάνωμεν τὴν ἀνθρωπίνην θλίψιν, νὰ αἰσθανώμεθα δηλονότι τὴν κοινωνικὴν εὐθύνην μας, νὰ προφυλασσώμεθα μήπως ἀφήνωμεν ὀπισθεν ἡμῶν θύματα τῆς φιλοδοξίας μας, τοῦ ἐγωϊσμοῦ μας, τῆς ἐλαφρότητός μας, τῆς φιλαργυρίας, τῶν παθῶν μας.

Ἐν ἐνὶ λόγῳ νὰ προσέχωμεν εἰς ἑαυτούς.

β'.) Νὰ ἐλαττώμεν τὴν ἀνθρωπίνην θλίψιν ἐργαζόμενοι νὰ ἐγκαθυδρίσωμεν ἐν τῷ κόσμῳ πλείονα δικαιοσύνην, πλείονα ἀδελφοποιήσιν, πλείοτερον σεβασμὸν εἰς τὸ δίκαιον ἐκάστου, συνάπτοντες πρὸς τὸ ὑπὸ ποικίλας μορφᾶς ὑπάρχον κακὸν ἀδικαίετους ἀγῶνας.

γ'.) Νὰ καταπραΰνωμεν τὴν ἀνθρωπίνην θλίψιν, συναναστρεφόμενοι τοὺς ὁμοίους μας μετὰ πλείονος ἀγαθότητος, δεικνύοντες πρὸς αὐτοὺς περισσοτέραν εὐσπλαγχνίαν, ἀγάπην καὶ ὀληθρὴν ἀφοσίωσιν.

Ὁ πρακτικὸς οὗτος σκοπὸς πρέπει νὰ ἀρέσῃ τῷ ὄντι εἰς τοὺς ἔχοντα καλὴν καρδίαν ἀνθρώπους, εἰς ὁποιαδήποτε μερίδα καὶ ἂν ἀνήκωσι καὶ νὰ ἀποτελέσῃ τὴν πρώτην βᾶσιν συνεννοήσεως. Μόνον, ἐδῶ, τίθεται μία νέα ἐρώτησις.

Αἱ ἀρχαὶ τῆς ἀπιστίας ἢ τοῦ χριστιανισμοῦ θὰ ὠθήσωσιν ἐπιτακτικότερον τὸν ἄνθρωπον νὰ λάβῃ τὴν μόνην ἀληθῆ ταύτην στάσιν κατὰ

τῶν δυτυχιῶν καὶ τῶν ἀδικιῶν αὐτίνες μᾶς περικυκλοῦσιν ;

(Ἔπεται ἡ συνέχεια).

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Κ. ΠΑΣΧΑΛΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΘΕΙΟΥ ΚΗΡΥΓΜΑΤΟΣ

Ἀὔριον Κυριακὴν 20 τρέχοντος οἱ ἱεροκήρυκες τῆς θρησκευτικῆς ἀδελφότητος «Ἐσσεβείας» θὰ κη-ύξωσιν ὡς ἑξῆς :

Ὁ ἱερολογ. κ. Γρ. Ὁρφανίδης π. μ. καὶ μ. μ. ἐν τῷ ἱ. Ναφ. Μακρησίας.

Ὁ ἐλλόγ. κ. Γ. Πασχάλης π. μ. ἐν τῷ ἱ. ναφ. Ἀγ. Φωτεινῆς, μ. μ. δὲ ἐν τῇ σχολῇ ἁγ. Ἰωάννου (Σχοινάδικα).

Ὁ ἐλλόγ. κ. Π. Κασιναβάκης π. μ. ἐν τῷ ἱ. ναφ. ἁγ. Βουκόλου, μ. μ. δὲ ἐν τῇ σχολῇ ἁγ. Δημητρίου.

Ὁ ἐλλόγ. κ. Ἀδρ. Κουρνιακτῆς π. μ. ἐν τῇ σχολῇ ἁγ. Νικολάου.

Πρὸς τοὺτοις σήμερον Σάββατον περὶ ὄραν 11—12 π. μ. θὰ ἐρμηνεύσωσι τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον τῆς αὔριον εἰς ἐπίσκοπον ὄλων τῶν μαθητῶν, ὁ μὲν ἐλλόγ. κ. Γ. Πασχάλης ἐν τῇ σχολῇ τοῦ ἱεροῦ Νεκροταφείου, ὁ δὲ ἐλλόγ. κ. Π. Κασιναβάκης ἐν τῇ σχολῇ τοῦ ἁγ. Κωνσταντίνου.

ΜΙΚΡΑ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ἱερομόναχον Τιμόθεον Ἰορδανίδην Κων.πολιν. Συνεμορφώθημεν ἐθελγίαις ἡμῶν' φυλλάδια ἐστειλάμεν.

Δημήτριον Νανοῦλου.— Ἀοικμπασι.— Διβάνιον Χριστοφίδην.— Ὁδεμῆσιον (Δύδα).— Ἰωάννην Ν. Παπαδημητρίου.— Χρῆστον Μπέλον.— Σταμάτιον Βουρεδίδην.— Σωκράτην Ἰωσηφίδην.— Ἰωάννην Κουλούρην.— Ἰωάννην Δαξόπουλον.— Εὐάγγελον Ἐμμανουὴλ Τηγάνιον.— Γεώργιον Ν. Χατζηαντωνίου.— Συμεὼν Σωκράτους.— Τουρμπαλή— Γρηγόριον Μήτρου.— Μαγνησίαν.— Φυλλάδια ἐστειλάμεν' ἐλλείποντας ἀριθμοὺς μετὰ τὴν ἀνατύπωσιν.— Γ. Βαλλιιάδην.— Πέραν.— Χ' Βασίλειον Ἀσμανίδην.— Χάλκην Αἰδεοῦμ. κ. Δανιήλ.— Σαράντα Ἐκκλησίας.— Συνδρομὴ ἐλήφθη εὐχαριστοῦμεν.

ΠΕΡΙ ΧΡΗΣΕΩΣ ΠΛΟΥΤΟΥ

(F. B. Meyer)

Ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ κατανοεῖ μικρὸν κατὰ μικρὸν τὴν ἀνάγκην τῆς *δολοτελοῦς* ἡμέρα τῆ ἡμέρα *ἀφοσιώσεως* εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν, τὸν Σωτῆρα καὶ Κύριον ἡμῶν καὶ τὴν τοιαύτην ἀνατολὴν τῆς νέας ταύτης ἐποχῆς χαιρετίζομεν μετ' ἐνδομύχου χαρᾶς, ὡς χαιρετίζομεν τὴν αὐγὴν, ἣτις καταπλημμυροῦσα τὸν οὐρανὸν φωτὸς καὶ χαρᾶς ἀγγέλλει τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου. Πολλοὶ τῶν Χριστιανῶν ἠνόησαν ἤδη τὸν ἀληθῆ αὐτῶν προορισμὸν καὶ διὰ τοῦτο διακηρύττουσιν αὐτοὶ ἑαυτοὺς *δούλους τοῦ Κυρίου*. Ἐμὸρφωσαν τὴν εὐλογημένην πεποίθησιν, ὅτι τὸ αἷμα τοῦ Σταυροῦ δὲν εἶνε μόνον ὁ ἐξίλασμός ἡμῶν, ἀλλ' ἐπίσης τὸ λύτρον, δυνάμει τοῦ ὁποίου ἀπληθευθῆμεν καὶ οὕτως ἐξήγαγον τὸ συμπέρασμα, ὅτι δὲν ἀνήκουσι πλέον εἰς ἑαυτούς, ἀλλ' εἰς Ἐκεῖνον, ὅστις ἠγόρασεν αὐτοὺς καὶ ἠγόρασεν ἀντὶ μεγάλης τιμῆς.

Πράγματι δὲ, ἂν ἐξετάσωμεν τὰ πράγματα ἐκ τοῦ πλησίον, ἡμεῖς οἱ λεγόμενοι *υἱοὶ τοῦ Θεοῦ καὶ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ*, ἀνακαλίπτομεν ὅτι ἕκαστος παλμὸς τῆς καρδίας ἡμῶν, ἕκαστη ιδιότης τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ πνεύματος ἡμῶν, ἕκαστον τῶν ἀντικειμένων, τὰ ὁποῖα κατέχομεν, δὲν ἀνήκει ἡμῖν, ἀλλὰ τῷ Χριστῷ, οὕτως ὥστε ἕκαστος ἐξ ἡμῶν ὀφείλει νὰ ἐγχαράξῃ ἐπὶ τοῦ μετώπου καὶ τῆς καρδίας του τὰ ὑπὸ τοῦ ἀποστόλου Παύλου λεχθέντα: «*Διὰ Χριστόν, ᾧ εἰμι, ᾧ καὶ δουλεύω*».

Ἄλλ' ὅς προσέξωμεν! Ἡ ὁμολογία αὕτη δὲν πρέπει νὰ λεχθῆ ἑλα-

φρᾶ τῇ καρδίᾳ. Ἐὰν εἶνε ἀληθὴς καὶ ἀνταποκρίνηται εἰς τὴν πραγματικότητα, τότε κατέχομεν ἀσφαλῶς τὴν περιφανεστάτην τῶν θέσεων, ἃς δύναται νὰ καθέξῃ ἀνθρώπινος ὑπαρξίς καὶ ἡ θέσις αὕτη δύναται νὰ μεταβάλλῃ καὶ τὸν ταπεινότατον βίον εἰς μακρὰν σειρὰν εὐλογιῶν. Τοῦναντίον δὲ, ἐὰν ἡ ὁμολογία αὕτη δὲν ἀνταποκρίνηται εἰς βίον ἐντελῶς τῷ Κυρίῳ παραδεδομένον, καυτηριάζει τὴν συνείδησιν καὶ ἀποβαίνει λίαν ἐπικίνδυνος δι' ἡμᾶς. Διὰ τοῦτο δὲ ἀκριβῶς σὰς προσκαλῶ νὰ ἐξετάσωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς ἐπισταμένως καὶ συγχὶ ἅπαξ ἀλλὰ διαρκῶς, ἵνα κατανοῶμεν καλῶς ἐὰν οἱ λόγοι οὗτοι εἶνε μόνον εὐσεβεῖς ἐκφράσεις, κενσὶ τῆς πραγματικότητος ἢ ἐκφράζουσι πραγματικῶς τὰς ἀρχάς, ἐφ' ὧν στηρίζομεν τὸν βίον ἡμῶν.

Πάντες γνωρίζομεν πόσον δύσκολον εἶνε νὰ διευθύνωμεν τὰ ἐπιγίγια ἀγαθὰ ἡμῶν. Ἐὰν ἐπιθυμῆτε νὰ με παρακολουθήσητε, θὰ ἐμβαθύνωμεν ὁμοῦ εἰς τὸ ὅσον ἐνδιαφέρον τόσον καὶ λεπτόν τοῦτο ζήτημα καὶ ἐὰν πράξωμεν τοῦτο εἰλικρινῶς, θὰ ἀνακαλύψωμεν ἀσφαλῶς ἐὰν ἡ ὁμολογία μας, περὶ ἧς ἔχομεν ἀναφέρει ἀνωτέρω, εἶνε πραγματικότης ἢ σκιὰ μόνον. Τὰ ἐπὶ τῆς μελέτης ταύτης συμπεράσματα εἶνε ἀληθῆς, ὅτι εἶνε εὐκολώτερα εἰς τὴν ἔκφρασιν παρὰ εἰς τὴν πράξιν, ἀλλὰ θὰ προσπαθήσωμεν τῇ βοήθειᾳ τοῦ Θεοῦ νὰ ἐπιτύχωμεν καὶ τοῦ δευτέρου.

Δὲν ἔχομεν δικαίωμα νὰ θεωρῶμεν τὸ χρέμα ἡμῶν ὡς ιδιοκτησίαν ἀποκλειστικῶς ἡμῖν ἀ-

νήκουσαν. Ἐκαστον κερμάτιον, τὸ ὁποῖον περιέρεται εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν, δίδεται ἡμῖν ὡς δῶρον τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, Ὅστις οὕτω λέγει τρόπον τινα ἡμῖν : «**Λάβε, τέκνον μου, ἡ ἀγάπη τοῦ Πατρὸς σου παρέχει σοι τοῦτο.**». Τὸ πρόδηλον τῆς πρῆξεως ταύτης καταφαίνεται ἂν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι τὰ πάντα ὑπάρχουσι, διότι ὁ Κύριος ἐδημιούργησεν αὐτά. Ὁ Δαυὶδ εὗρισκετο καθ' ὀλοκληρίαν ἐν τῇ ἀληθείᾳ, ὅταν ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Κύριον ἐν ὀνόματι τοῦ λαοῦ τούτου, προσενεγκόντος λαμπρὸς προσφιλῶς διὰ τὸν ναὸν, ἔλεγεν ὅτι τὸ πᾶν προέρχεται παρὰ τοῦ Κυρίου καὶ ἐκ τῆς χειρὸς Αὐτοῦ λαμβάνομεν πᾶν ὅ,τι Αὐτῷ προσφέρομεν.

Ὅσοι προβάλλετε ἴσως καθ' ἑαυτοὺς τὴν ἔνστασιν, ὅτι νεροδίξτε τὸν ἄρτον σας ἐν ἰδρώτι τοῦ προσώπου σας, ὅτι ἕκαστον λεπτόν, ὅσον κατέχετε, εἶνε προῖόν τῆ ἐνεργείας τῶν μυῶνων καὶ τοῦ πνεύματός σας. Ἐχει καλῶς. Ἄλλ' εἰς τὴν ἔνστασιν ταύτην ἀπαντᾷ αὐτὸς ὁ ὁ Μωϋσῆς, ὅταν λέγῃ πρὸς τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ, ὅτι πρέπει γὰρ προσέξῃ ἵνα μὴ εἴλῃ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ὅτι ἡ δύναμις καὶ ἡ ἰσχὺς τῆς χειρὸς τοῦ προσεπόρισαν τὰ πλοῦτῃ ταῦτα, ἀλλὰ γὰρ ἀναμιμήσθηται τοῦ Κυρίου, Ὅστις ἔδωκεν αὐτῷ τὴν δύναμιν γὰρ ἀποκτήσῃ αὐτά.

Αὐτὸς διαφιλᾷται ὑμᾶς ἀπὸ πάσης ἀσθενείας, δυναμένης γὰρ παραλύσῃ τὰς δυνάμεις σας καὶ Αὐτὸς διατηρεῖ ἐν τῇ εἰσῆ ἀμονίᾳ τῆς ιδιότητος τοῦ πνεύματός σας. Ἐὰν ἡθέλην Ὁ Θεὸς πρὸς στιγμὴν γὰρ ἐγγίσῃ τὸ ἀποτελεῖν τὴν δύναμίν σας, θὰ καταστήτε ἀμέωρος ἀίκανος πρὸς πᾶσαν καὶ τὴν πυρομικρὰν ἔστω ἐργασίαν.

Ἐξ ἄλλου δὲν ὁμολογοῦμεν καθ'

ἐκάστην ὅτι ἀνήκουεν τῷ Κυρίῳ μετὰ παντός ὅ,τι κατέχομεν ; Ὅπως ἡ σύζυγος, ἡ ἀγαθὴ αἰληθῶς τὸν σύζυγόν της καὶ τρέφουσα ἐμπιστοσύνην πρὸς αὐτὸν, δὲν διακρίνει ποτὲ μεταξὺ τῶν ἀγαθῶν της καὶ τῶν τοῦ συζύγου της καὶ παραχωρεῖ αὐτῷ τὴν ἀπόλυτον διεύθυνσιν τῆς περιουσίας της, οὕτως ὀφείλομεν καὶ ἡμεῖς γὰρ πράττωμεν, ὅσοι διεκηρύξαμεν ἡμεῖς ὅτι καθ' ὀλοκληρίαν ἀνήκουεν τῷ Χριστῷ. Διατί λοιπὸν γὰρ μὴ ἐγχαρῶμεν ἐπὶ τῶν βιβλίων τῶν λογιωσιασῶν, ἐπὶ τῶν ἐργασιῶν, ἐπὶ τῶν κεφαλαίων, ἐπὶ τοῦ ἐπαγγέλματος καὶ τῆς ιδιοκτησίας ἡμῶν τὰ ὄργανα τοῦ ὀνόματος τοῦ Βασιλέως ἡμῶν, τὰ σημεῖα τῆς δόξης Αὐτοῦ, τὰ ἐπιβλήματα τῆς ἀρχῆς Του ; Ἐρχομεν προσεξομεν τοῦτο ἐν γένει, κατὰ θεωρίαν, ὀφείλομεν δὲ τώρα γὰρ καταστήσωμεν αὐτὸ πρῶτον ματικότητι καὶ γὰρ μάθωμεν γὰρ μὴ θεωρῶμεν τὰ ἀγαθὰ ἡμῶν ὡς ἀποκλειστικὴν ἡμῶν ιδιοκτησίαν, ἀλλὰ γὰρ ἐπαναλαμβάνωμεν πάντοτε : «**ἀνήκουσιν Ἐκείνῳ.**».

Ἡ καθημερινὴ ἡμῶν διαγωγή εἶνε σύμφωνος πρὸς τὰς ἀρχὰς ταύτας ; Βλέπομεν ἐπίστετε τὰ τεκνα ἡμῶν ἐν τῷ ἐθνιστικῷ τῆς γεννησιουργίας των γὰρ φέρωσιν ἡμῖν εἰς ἐνδειξιν τῆς ἀγάπης των ἀντικείμενον, τὸ ὁποῖον περὶ πολλοῦ ποιοῦνται, ἀντικείμενον, ἀποτελοῦν ἀληθῆ δι' αὐτὰ θῆται τὸν καιὸν ὅμως ἀναλαμβάνουσιν αὐτὸ ἢ μεταχειρίζονται αὐτὸ ἐκ γένου χωρὶς γὰρ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὸ πρόσωπον. εἰς τὸ ὁποῖον εἶλον δωρήσει αὐτό. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον πολλοὶ τῶν Χριστιανῶν σιωπεῖ φέρονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν. Λέγουσιν Αὐτῷ ἅμα τῇ πρὸς Αὐτὸν ἐπιστροφῇ των ἢ ἐν στιγμῇ παραφόρου ἀγάπης, γὰρ θεωρῇ τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ ὑπάρχοντά

των ὡς ἀήκοντα Αὐτῷ καὶ δὴ ἀποκλειστικῶς Αὐτῷ καὶ οὐχὶ ἄλλω τι νί..... εἶτα μικρὸν κατὰ μικρὸν μεταχειρίζονται αὐτὰ οὕτως ὡς νὰ ἦσαν ἀκόμη ἀποκλειστικοὶ καὶ μόνοι αὐτῶν κύριοι. Καθορίζουσιν αὐτοὶ τὸ ποσόν, τὸ ὁποῖον θὰ δώσωσι προκειμένου περὶ ἑράνου ὑπὲρ ἀγαθοῦ τινος σκοποῦ, χωρὶς νὰ ἐρωτήσωσι τί ἐπιθυμεῖ ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ Ἐκεῖνος. Ἀγοράζουσιν εὐεκτή καὶ ἄρηστια καὶ ἐνίοτε ἐπιβλαβῆ ἀντικείμενα, μὴ θέλοντες νὰ ἐνοήσωσιν ὅτι δὲν ἔσονται τὸ δικαίωμα νὰ διαθέτῃσι τὰ χρήματα αὐτῶν κατὰ τοιοῦτον τρόπον ἢ τυχερίον ἄνευ αδείας.

Καταστρώνουσι σχέδιον, ἵνα πολλαπλασιάσωσι τὰ εἰσοδήματα των, νὰ προσθέτῃσι πολυτέλειαν εἰς τὸν οἶκόν των, νὰ ἐπιχειρήσωσι τα-

ξείδιον μακρινὸν καὶ δαπανηρὸν καὶ δὲν ἐρωτῶσι τὸν Κυριάρχην των, Ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον ἔχουσι καταστήσει κύριον ἐπὶ τῶν ὑπαρχόντων των, ἵνα μάθῃσι ποῖα εἶνε ἡ ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων τούτων γνώμη Του. Ἐδὼν ἡ περιουσία ἡμῶν ἀνήκῃ πράγματι ἰῶ Χριστῷ πῶς ὠρηθεῖσι διὰ τῆς χάριτος Αἰ τοῦ, καὶ ἀποδῇσι Αὐτῷ ὡς δῶρον προερχόμενον ἐξ ἐλευθέρου πρὸς Αὐτὸν ἀγάπης, εἶνε ἀδύνατον νὰ μὴ ἐρωτῶται Ἐκεῖνος, προκειμένου νὰ μειαιωσιδῶμεν αὐτήν. Τότε δὲ μόνον ἡ ἡμετέρα πρὸς Αὐτὸν ἀφοσίωσις ἔσται πραγματικὴ καὶ ἐνεργός, ὅταν ἀγαγνωρίζομεν Αὐτῷ τὸ δικαίωμα τούτου.

(Ἔπεται ἡ συνέχεια).

† Ὁ Τράλλειον ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ο ΑΓΑΘΟΣ ΙΕΡΕΥΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

— Δὲν θέλω λείπει νὰ τις ἀναφέρω Δεσποινίς... Καὶ εἶμαι ββιωότις ὅτι θέλει σᾶς τὰ ἀποώσει.

— Μοὶ ὑλόσχεσθε ὅτι εἰς τὴν προσεχῆ μας συνέντευξιν θέλει μοι ἀναφέρει τὸ ὄνομά του;

— Σᾶς τὸ ὑλόσχομαι.

— Ἀλλὰ πρὶν ἀναχωρήσητε, παρακαλῶ νὰ μοὶ δώσητε τὴν χεῖρά σας.

— Ἐξ ἔλης καρδίας.

— Καλὴν ἀντάμωσιν!

— Εἰς τὴν εὐχὴν τοῦ Θεοῦ!

— Ἰδοὺ ἀνὴρ εὐενης τῆς παλαιᾶς ζύμης, λέγει ὁ Ζωητὸς πρὸς τὴν κορὴν του, μόλις ἐξῆλθεν ὁ ἄγνωστος.

— Ἔτσι καὶ τι εἰς τὸ βλέμμα, λέγει ἡ Δουίτζι, τὸ ὁποῖον ἐπιβάλλει τὸ σέβας καὶ τὴν εὐπιστοσύνην.

— Κρίμα ὅτι πίνει ὁ ἴγον... Ἀλλ' ἰδοὺ, κόρη μου, εἶπατε τώρα εἰς κατὰστασιν νὰ διορθώσωμε τὰς ὑποθέσεις μας. Αἰσθᾶσθε ὅτι ἡ ἐπίσχεσις τοῦ τιμίου ἐκεῖνου ἀνδρός με παρομοιεῖ, εἶναι ἀκριβῆς ἡλίην, ἥτις θεομαίει τὸ ἀπενεαρχωμένον φυτόν. Ἐνίοτε δὲ καὶ ἡμερῶν θὰ εἶμαι εἰς κατὰστασιν νὰ ἀναάβω τὰ μαθήματα τῆς ξιφιστίας, σὺ δὲ τὴν ἐργασίαν τῶν ἐνδυμάτων καὶ ὕτως ἐν τὸς ὀλίγων μηνῶν θὰ εἶμεθα εἰς θέσιν νὰ ἐξαφλήσωμεν τὸ χρέος μας πρὸς τὸν ἄγνωστον ἐκεῖνον σιρατη-

γόν, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου μοὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ μαντεύσω, διότι πολλοὶ ἀνώτεροι αξιωματικοὶ τοῦ στρατοῦ μας ἐφάνησαν διὰ τῆς γεναιοδωρίας των ὠφέλιμοι καὶ εὐεργετικοὶ πρὸς ἀπόρους καὶ ἐνδεεῖς στρατιώτας.

Τῶντι μετ' ὀλίγας ἡμέρας ὁ Ζωηρὸς ἐπανελάβε τὰ μαθήματα τῆς ξιφασίας, οἱ δὲ μαθηταὶ του ἐπροθυμοποιοῦντο νὰ τῷ εὗρωσιν ἰδιωτικὰς παραδόσεις, ἐκ τῶν ὁποίων ὠφελεῖτο οὐχὶ ὀλίγον. Ἐνεκεν δὲ τῆς κινήσεως τοῦ σώματος καὶ τῆς συχῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματός του ἀνέκτησε τὰς δυνάμεις του, ἡ δὲ κόρη του διὰ τῆς θραυτικῆς ἰκανότητός της δὲν ἐβράδυνε νὰ συνδράμῃ τὸν πατέρα της ὅπως συμπληρώσῃ τὸ ποσὸν τῶν τετρακοσίων φραγκῶν...

Ἄλλὰ πῶς νὰ τὸ ἐπιστρέψωσι; Ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ εὐεργέτου των δὲν εἶχε πλέον ἐμφανισθῆ. Εἰς μάτην ἐζήτησεν παντοῦ, εἰς μάτην ἔλαβον ὄλας τὰς ἀπαιτουμένας πληροφορίας, ἀλλ' ἐσιάθη ἀδύνατον νὰ εὗρωσι τὰ ἴχνη τοῦ Ἱερέως.

— Ἐν τούτοις μᾶς ὑπεσχέθη ὅτι θὰ ἐπανεέλθῃ, εἶπεν ὁ Ζωηρὸς εἰς τὴν κόρην του. Κατὰ τὰ φαινόμενα θὰ ὑποθέτῃ ὅτι τὸ ποσὸν τῶν τετρακοσίων φραγκῶν δὲν συνεπληρώθη ἀκόμῃ.

— Ἴσως θὰ νομίζῃ, ἐπανελάβεν ἡ Λουίζα, ὅτι δὲν θὰ εἴμεθα εἰς κατάστασιν νὰ τὸ ἐπιστρέψωμεν.

— Ὅχι, διότι ἐσθριόχθη εἰς τὸν

λόγον μου καὶ εἰς τὴν ὑπόσχεσίν μου... Ἐντούτοις, κόρη μου, ἄς φυλάξωμεν ἐπιμελῶς τὰ τετρακόσια ταῦτα φράγκα καὶ ἄς θεωρῶμεν αὐτὰ ὡς ἱερὰν παρακαταθήκην, τὴν ὁποίαν ὀφείλομεν νὰ ἐπιστρέψωμεν.

Παρήλθον μῆνές τινες καὶ ὁ Ζωηρὸς καὶ ἡ κόρη του διὰ τῆς ἐργασίας καὶ τῆς οἰκονομίας των ἀνέκτησαν τὴν εὐτορίαν καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἦσαν συνηθισμένοι. Ἐν μόνον πρᾶγμα ἔλειπε πρὸς ἰκανοποίησίν των, ἡ ἀνακάλυψις τοῦ εὐεργέτου αὐτῶν, ὅστις τοσοῦτον γενναίως τοὺς εἶχε συνδράμει. Ὁ Ζωηρὸς παρεκατέθεσε τὸ ποσὸν τῶν χρημάτων εἰς συμβολαιογράφον τινὰ, ὅπως τὸ ἀποδώσει εἰς τὸ πρόσωπον ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἤθελε τὸ ζητήσῃ.

Ἐν τῷ ἀναμεταξύ τούτῳ γάμος συνεφωνήθη μεταξὺ μιᾶς συγγενοῦς τοῦ Ζωηροῦ μετὰ τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ ἐνὸς πλουσίου καφεπώλου τῶν Παρισίων, καὶ καλλίτερος σύνδεσμος δὲν ἠδύνατο νὰ γείνη. Ἡ μνηστὴ κόρη ἐνὸς ἐπιλέκτου τῆς φρουρᾶς, ὅστις ἐνδόξως ἔπεσεν εἰς τὸ πεδῖον τῆς μάχης, ἐξέλεξεν ὡς μάρτυρα τὸν ἀρχαῖον σύντροφον τοῦ πατρὸς της καὶ ἀφοῦ τὰ πάντα ἦσαν ἕτοιμα ὁ γέρον ὑποδιδάσκαλος, ἐνδεδυμένος τὴν στρατιωτικὴν αὐτοῦ στολὴν καὶ φέρων τὴν τιμητικὴν σπάθην ἐπορεύθη ἐνωρὶς μετὰ τῆς θυγατρὸς του εἰς τὴν οἰκίαν τῆς νύμφης.

(Ἐπεται τὸ τέλος).

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Ἐν Σμύρνῃ	Γρ. ἀργ.	24
> ταῖς ἐπαρχίαις	>	30
> τῷ ἐξωτερικῷ	φρ. χρ.	7

Ἐκαστον τεῦχος μεταλ. 2

Ἐπεύθυνος: Π. Γ. ΛΟΥΚΕΛΛΗΣ = Ἐκ τοῦ τυπογραφείου Ο ΕΡΜΗΣ

